

یادداشتی از سمیرا نیازی؛

آنچه که می بایست از قوانین مالیات بر دارایی بدانیم

یکی از انواع مالیات مستقیم که در دسته مالیات بر دارایی تعلق می گیرد مالیات حق تمبر است. این نوع مالیات از طریق الصاق و ابطال تمبر بر اسناد و مدارک از مودی دریافت می شود. این مالیات برای رسمی و لازم الاجرا شدن اسناد است که از افراد دریافت می شود.

به گزارش خبر، سمیرا نیازی کارشناس ارشد مالی و امور مالیات در یادداشت ارسالی با موضوع "آنچه که می بایست از قوانین مالیات بر دارایی بدانیم" به پایگاه خبری گزارش خبر آورده است؛
بر اساس قانون مربوط به مالیات های مستقیم که در سال ۱۳۶۶ تصویب شد مالیات بر دارایی در پنج رده قرار گرفت:

مالیات سالانه ملک ها
مالیات مستغلات مسکونی خالی مانده
مالیات بر زمین های بایر
مالیات مربوط بر ارث
مالیات حق تمبر

در اصلاحاتی که در سال ۱۳۸۰ بر روی قانون مذکور صورت گرفت مالیات های سالیانه ملک ها، مستغلات مسکونی خالی مانده و زمین های بایر، حذف شده و فقط مالیات های مربوط به ارث و حق تمبر کماکان معتبر است.
دارایی همه حقوقی است که یک شخص حقیقی یا حقوقی نسبت به اشیا، اموال، املاک و غیره دارد و به او اجازه تصرف مالکانه در این موارد را می دهد. مالیات بر دارایی خود به ۲ دسته تقسیم می شود:

مالیات بر ارث
حق تمبر

مالیات حق تمبر
یکی از انواع مالیات مستقیم که در دسته مالیات بر دارایی تعلق می گیرد مالیات حق تمبر است. این نوع مالیات از طریق الصاق و ابطال تمبر بر اسناد و مدارک از مودی دریافت می شود. این مالیات برای رسمی و لازم الاجرا شدن اسناد است که از افراد دریافت می شود. این مبلغ برای تمبر است که بر روی اسناد چسبانده شده و باطل می شود. مثال این مالیات های حق تمبر، حق تمبری است که روی برگ های چک های بانکی چاپ می شود.
مالیات بر ارث

اگر شخصی به صورت حقیقی یا فرضی فوت نموده و در نتیجه اموالی از متوفی به وراثت برسد ورثه یا نماینده ایشان می بایست حداکثر تا مدت ۶ ماه از روز فوت به سازمان امور مالیاتی مراجعه کرده و با تقدیم نمودن اسناد لازم، صورت دارایی ها و بدهی های متوفی را در اظهار نامه مالیات بر ارث، ثبت نمایند. پس از این مرحله گواهی نامه مبنی بر انجام اظهار نامه تقدیم وراثت می شود. برای گرفتن گواهی مربوط به حصر وراثت، داشتن این مدرک ضروری می باشد. در گواهی انحصار وراثت، وارثان فانونی همراه با سهم ارث هر یک مشخص می شود. بعد از کامل کردن اظهار نامه، تمامی دارایی های متوفی (منقول و غیر منقول) قیمت گذاری شده و همه ی بدهی های وی از آن کم می شود سپس بسته به ارث هر کدام از وارثان، مالیات بر ارث محاسبه می شود.

وارثان به لحاظ قانونی به سه دسته تقسیم می شوند
وراث رده یک : والدین، همسر (زن، شوهر)، فرزندان و فرزندان فرزندان
وراث درجه دو : اجداد، خواهر، برادر و فرزندان آنها
وراث درجه سه : خاله، دایی، عمه، عمو و فرزندان آنها
اگر در هر مرحله حداقل یک نفر وارث در قید حیات باشد باعث می شود هیچ ارثی به دیگر رده ها تعلق نگیرد.
از میزان ارث هر کدام از وراث رده اول، سی میلیون ریال معاف گشته و مازاد، مشمول مالیات خواهد شد.

عوامل دخیل در تعیین مبلغ و درصد مالیات بر ارث
در تعیین نرخ مالیات بر ارث عوامل زیادی دخیل هستند

ارزش ملک،
دارایی های به جامانده از فرد متوفی،
نسبت خانوادگی وارث با شخص متوفی
تعیین معافیت مالیاتی برای مالیات بر ارث
نسبت خانوادگی هر یک از وارثین.

تمام موارد ذکر شده بر روی معافیت مالیاتی و نرخ آن تاثیر مستقیم دارد.

نسبت های خانوادگی در تعیین درصد مالیات بر ارث

طبق قانون نسبت اشخاص بر اساس درجه خانوادگی با متوفی به سه گروه تسیم می شوند که نوع مالیت پرداختی به همین نسبت نیز تغییر می کند.

وارث طبقه اول: شامل پدر مادر زن شوهر فرزند و نوه می شود.

هر میزان مبلغ ارث باشد ابتدا ۳ میلیون برای معافیت کسر خواهد شد. اگر مبلغ ارث تا ۵ میلیون تومان باشد طبقه اول وراثت تا ۵ درصد باید مالیات آن را پرداخت نمایند. اگر مبلغ ارث از ۵ میلیون تا ۲۰ میلیون باشد ۱۵ درصد مالیات بپردازند. اگر مبلغ به ارث رسیده بین ۲۰ تا ۵۰ میلیون باشد ۲۵ درصد مالیات و بیشتر از ۵۰ میلیون تومان موظف به پرداخت ۳۵ درصد مالیات هستند.

اگر هر یک از وراثت معلول باشند یا از کار افتادگی داشته باشند میزان معافیت مالیاتی شان ۵ میلیون تومان خواهد بود.

وارث طبقه دوم: شامل اجداد، برادر، خواهر و فرزندان آنها می­شود.

وارثین طبقه دوم اگر مبلغ ارث تا ۵ میلیون باشد ۱۵ درصد مالیات باید بپردازند. اگر مبلغ ارث بین ۵ تا ۲۰ میلیون باشد ۲۵ درصد مالیات باید بپردازند. در صورتی که مبلغ ارث از ۲۰ تا ۵۰ میلیون باشد ۳۵ درصد و بیشتر از ۵۰ میلیون، شامل ۴۵ درصد مالیات می شوند.

وارث طبقه سوم: شامل عمو عمه دایی خاله و فرزندان آنها است.

این گروه از وراثت زمانی که مبلغ ارث ۵ میلیون باشد باید ۳۵ درصد مالیات بپردازند. در صورتی که از ۵ میلیون تا ۲۰ میلیون باشد باید ۴۵ درصد مالیات بدهند از ۲۰ تا ۵۰ میلیون ۵۵ درصد مالیات و بیشتر از ۵۰ میلیون شامل ۶۵ درصد مالیات است.

اموال مشمول مالیات بر ارث

طبق ماده ۱۹ قانون مالیات بر ارث کلیه اموال منقول و مطالبات قابل حصول و حقوق مالی باقی مانده از متوفی چه در ایران چه در خارج از کشور باشد، پس از کسر هزینه کفن و دفن و انجام دیون و واجبات شرعی قانونی متوفی باید پرداخت شود. مهریه و نفقه در ایام عده باید قبل از مشخص شدن مالیات کسر شود. بدهی های متوفی نیز طبق تایید هیات حل اختلاف مالیاتی قابل کسر از ماترک است.

اداره امور مالیاتی مکلف است پس از رسیدگی و قطعی شدن مبلغ مالیات و پرداخت آن مفاصا حساب مالیاتی را تا حداکثر یک هفته صادر نماید. مشمولین مالیات بر ارث، براساس اظهارنامه تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه باید آن را به صورت علی الحساب پرداخت نموده و رسید را دریافت نمایند.

بحث مالیات در ایران و در بسیاری از کشورهای جهان بحثی بسیار پیچیده است که قوانین جزئیات بسیار زیادی را با خود به دنبال دارد. مالیات بر دارایی نوعی مالیات مستقیم است که بر اساس دارایی یا ثروت افراد تعریف می­شود.